

\$ WINKA

W NUMERZE:

**WYWIAD
Z EKSPERTEM,
CZYLI JAK
DOBRZE
ZARZĄDZAĆ
DOMOWYM
BUDŻETEM**

**MĄDRE RADY NIE OD
PARADY, CZYLI MŁODZI
MŁODYM W FORMACIE AVI**

**WSTRZĄSAJĄCA
FOTO
STORY**

**HIP HOPOWY
SAVER**

**MYŚLISZ, ŻE WIESZ
O FINANSACH
WSZYSTKO?
SPRAWDŹ SIĘ!
ROZWIĄŻ NASZĄ
KRZYŻÓWKĘ!**

**ORAZ:
MNÓSTWO
CIEKAWYCH
artykułów o
oszczędzaniu
i młodzięszych
finansach**

WYWIAD Z EKSPERTEM,

CZYLI EFEKTYWNE ZARZĄDZANIE DOMOWYM BUDŻETEM

NASZ EKSPERT:

mgr
Halina
Cygan

sprawny menedżer,

od 2007 roku pełni
funkcję Dyrektora ZSZ
w Dynowie, autorka
innovacyjnych
projektów edukacyjnych

Pytania: Redakcja \$winki

Na co
miesięcznie
wyduje Pani
najwięcej?

Jak efektywnie
zarządzać
domowym
budżetem?

Gospodarowanie każdym budżetem nie jest ani proste ani łatwe. Jednak jeśli opracuje się pewien schemat działania z pewnością uda z bieżącym wydatków zagospodarować pewne oszczędności.

Ważne jest planowanie wydatków na każdy miesiąc, np. wydatki na rachunki bieżące (gaz, opłaty mieszkaniowe, telefon itp.), koszty żywności, inne wydatki związane z utrzymaniem domu, ubrania, a potem wydatki na inne sprawy.

Czy porównuje Pani ceny
produktów w różnych
sklepach?

Dokonując zakupów warto mieć porównanie cen tych samych lub podobnych towarów w różnych sieciach handlowych. Zdarza się, że ten sam towar ma różną cenę w różnych placówkach handlowych. Jednak niska cena często wiąże się i z niską jakością towaru, chociaż nie jest to regułą. Przy zakupach jednak często wychodzę z założenia, że to co tanie to drogie w użytkowaniu, W związku z tym w wielu

Jako kobieta najczęściej swojego budżetu przeznaczam na ubrania i kosmetyki.
Nic dodać nic ująć:)

sytuacjach wolę kupić droższą rzecz - towar, ale o lepszej jakości, czy sprawdzonej przez siebie marce. Przy zakupach szczególnie w różnego rodzaju sieciach handlowych warto skorzystać z promocji towarów przy okazji wyprzedaży kolekcji. Jednak trzeba pamiętać, aby przy tej okazji nie popaść w skrajność i kupić towary, które będą nam niepotrzebne.

WYWIAD Z EKSPERTEM,

Czy Pani planuje wydatki?

Staram się planować swoje wydatki, szczególnie te, które wymagają większej gotówki. Chociaż w większości przypadków za zakupy płacę przelewem lub kartą. Jest bardzo wygodne, a w przypadku przelewów od razu widać stan konta.

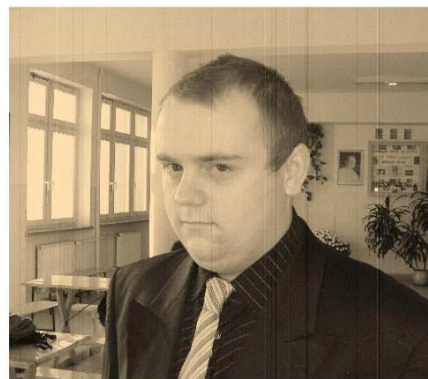
Czy zdarzyło się Pani nie pamiętać o zasadzie "pamiętaj rozchodzie, być z przychodem w zgodzie"?

Takiej zasadzie nie ulegam i nigdy mi się taka sytuacja nie zdarzyła. Mam także nadzieję, że nigdy taka sytuacja mnie nie spotka.

Czy planowanie wydatków pomaga w tym aby nie zabrakło nam pieniędzy?

Rozsądne planowanie budżetem domowym pozwala na właściwe wydatkowanie swoich finansów. Szczególnie jest to istotne, gdy nasze miesięczne przychody nie są zbyt wysokie, a wydatków przybywa.

DZIEKUJEMY!!!

Co się stało? Na jakie problemy napotkali nasi bohaterowie? Koniecznie obejrzyj wstrząsającą FOTO STORY klikając powyżej!

na pokrycie wszystkich kosztów utrzymania rodziny ceną zaspokojenia członków rodziny. Każda rodzina ma inne potrzeby. Tworząc domowy budżet, musimy pamiętać o wierszowanej zasadzie

ZARZĄDZANIE DOMOWYM BUDŻETEM DLA MŁODYCH CZĘŚĆ 1

"pamiętaj rozchodzie, być z przychodem w zgodzie".

Gospodarstwo domowe i jego budżet można porównać do małego przedsiębiorstwa. Osoby pracujące w rodzinie wykonują usługi na rzecz innych przedsiębiorstw i czerpią z tego dochód. Dochód, który wypracowują, musi wystarczyć

Oczywiście, są takie sytuacje, gdy gospodarstwo domowe zaciąga kredyt i nie jest to niebezpieczne, dopóki możliwa jest spłata raty tego kredytu z miesięcznych przychodów rodziny.

Oznacza to, że nie możemy wydawać więcej niż zarabiamy, a jeśli nasze potrzeby są większe, to musimy na nie zapracować.

CIĄG DALSZY NA STRONIE 5.

Lepiej pożyczyć czy poczekać z zakupem?

To pytanie zadaje sobie wielu z nas. A odpowiedź jest w sumie prosta.

- jeżeli planujemy zakup czegokolwiek od dłuższego czasu, to najlepiej odłożyć sobie zaskórniaki i poczekać na odpowiedni moment;

- pożyczka często wiąże się z terminem jej oddania, który nie zawsze nam odpowiada;

- wartość oprocentowania pożyczki czy kredytu często równa się wartości czegoś, o czego kupnie marzymy; powtarzając za Benjaminem Franklinem: "Strzeżcie się drobnych wydatków, mała dziurka bywa często przyczyną zatonięcia wielkiego statku".

Skoro stać nas na
pożyczanie
pieniędzy, to stać
nas także na ich
oszczędzanie.

WAŻNE TERMINY FINANSOWE:

Zadłużenie - zobowiązanie finansowe wobec innej osoby lub instytucji; dług obejmuje część podstawową (należność główną) i odsetki liczone od podstawowej kwoty długu

Wierzyciel/kredytodawca - osoba, której przysługuje żądanie zwrotu określonego świadczenia / osoba, która udzieliła kredytu

Negocjacja -

sposób rozstrzygnięcia sporów pomiędzy stronami konfliktu, za pomocą którego obie strony wypracowują ostateczne rozwiązanie

Rodzaje długów

kredyty,
poręczenia, np. żyrowanie kredytów,
pożyczek zaciąganych przez rodzinę,
znajomych,
zakupy ratałne,
zaległości w opłatach bieżących np. za czynsz, energię, gaz, opłaty telefoniczne,
zaległości finansowe wobec urzędów np. w ZUS-ie, urzędzie skarbowym,
długi prywatne (wobec osób prywatnych),
długi alimentacyjne,
długi związane z nierentownością firmy (to znaczy ze stratami, jakie przynosi firma),
długi spadkowe

Dłużnik

to osoba zobowiązana do spłacenia długu

Kto może odpowiadać za zaciągnięte długi?

- sam dłużnik,
- współdłużnik, np. współnik w interesach,
- współmałżonek/rodzina dłużnika,
- poręczyciel (zyrant)

Mediacja -

sposób rozstrzygnięcia sporów pomiędzy stronami konfliktu z udziałem mediatora - bezstronnej osoby, która wspiera proces porozumienia bez opowiadania się po żadnej ze stron; często mediacje są prowadzone np. w sytuacji: sprawca ofiara

ZARZĄDZANIE DOMOWYM BUDŻETEM DLA MŁODYCH CZĘŚĆ 2

Ponoszone co miesiąc wydatki można pogrupować, wyodrębniając np. wydatki stałe (opłaty za mieszkanie, raty, bilety), wydatki na jedzenie, ubrania, kosmetyki, benzynę, życie kulturalne oraz wydatki specjalne. - Konstrukcja domowego budżetu jest sprawą indywidualną, należy jednak pamiętać o zachowaniu pewnych proporcji. Dbajmy, aby na bieżącą konsumpcję (jedzenie, wszelkie rachunki, drobne przyjemności) nie wydawać więcej niż 50-60 proc. miesięcznych dochodów. Drugą równie ważną grupą wydatków są raty spłacanych kredytów. - Nasz domowy budżet będzie stabilny

i nie zabraknie nam do pierwszego, jeśli łączne zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów nie przekroczą

jednej trzeciej naszych zarobków. Pozostałe 10-20 proc. dochodów przeznaczymy zaś na oszczędności. Pod wpływem impulsu dokonujemy nieprzemysłanych zakupów, których uniknięcie pozwoliłoby zatrzymać pieniądze w domowym budżecie. Warto więc wiedzieć, które wydatki są niezbędne do takich zaliczamy opłaty za mieszkanie (czynsz + media), składki na ubezpieczenia oraz raty kredytów. Takich wydatków nie da się uniknąć, co więcej należy regulować je w pierwszej kolejności, ponieważ ich nieterminowa spłata,

Konto bankowe może założyć każdy, nawet nieletni, za zgodą rodziców lub prawnych opiekunów.

może grozić dodatkowymi konsekwencjami w postaci naliczenia wysokich karnych odsetek, odcięciem od usługi, a nawet wypowiedzeniem umowy. Niezbędne są również wydatki na jedzenie, kosmetyki i chemię oraz ubrania tu jednak można zaoszczędzić poprzez porównywanie cen produktów

Posiadanie konta bankowego w dzisiejszych czasach jest niezbędnym narzędziem w kwestiach finansowych.

NASZA RADA:

Zanim pójdziemy do wybranego banku założyć konto, należy sprawdzić wszystkie możliwe oferty innych banków w tym zakresie

w różnych sklepach. W razie potrzeby należy natomiast zrezygnować z wydatków na rozrywkę. - Oszczędzanie nie zawsze musi oznaczać konieczność rezygnowania z zakupów.

M.C.

CO SPRAWDZIĆ W OFERCIE BANKU?

regulamin banku
propozycje dla młodych, uczniów, studentów,
oprocentowanie,
opłaty za prowadzenie konta,

To wspaniałe rozwiązanie dla uczniów czy studentów.

dodatkowe opłaty,
zabezpieczenia,
ubezpieczenia,
możliwość korzystania z konta online.

J a k ł a t w o z a o s z c z ę d z i ć ?

To nie jest takie trudne jakby się wydawało. Jest na to kilka bardzo łatwych sposobów. Oto kilka z nich:

1. Zamiast wydawać swoje kieszonkowe w sklepikach czy bufetach, warto robić sobie kanapki do szkoły czy pracy i brać napoje z domu.

2. Idąc na zakupy, warto zrobić sobie listę zakupów i kupić tylko to, co mamy na liście.

3. Fanów literatury zapraszam do antykwariatów i bibliotek.

4. Korzystajmyz promocji!

5. Kupując kosmetyki, można poszukać ich tańszych odpowiedników, czasem nawet lepszych jakościowo. Droga marka, nie zawsze jest tą lepszą. Te tańsze mogą się okazać wydajniejsze i lepsze.

HIP HOP SAVER! KLIKNIJ W SLAJD!

11. Warto wrzucać drobniaki do skarbonki. Po jakimś czasie będzie tam kwota, która wystarczy nam na małe zakupy, wyjście do kina czy jakiś nowy kosmetyk.

NASZE RADY:

9. Patrzymy uważnie na ceny, czasem większe paczki produktów, których często używamy są bardziej opłacalne

1 0 . W a r t o

zainwestować w droższą odzież, bo osoby biednej, nie stać na tanie buty. W tych droższych markach często pochodzimy dłużej .

6. Kupujemy tylko to, co jest nam naprawdę potrzebne.

7. Świetnym rozwiązaniem są secondhandy, gdzie markową odzież kupimy za parę złotych, a mamy pewność, że nikogo nie zobaczymy w tym samym.

8. Dobrym rozwiązaniem są aukcje internetowe, gdzie fantastyczne rzeczy można wylicytować za niewielkie pieniądze.

Inwestowanie - czy to dla mnie?

Wydaje się, że dysponując budżetem nastolatka, hasło inwestycje, nas nie dotyczy. Nic bardziej mylnego. Po prostu inwestycje młodych różnią się zasadniczo od tych robionych przez osoby pracujące. Oto przykłady:

1. Inwestuj w wiedzę. Zamiast wydawać na drobiazgi - zainwestuj w kurs języka obcego lub inny, o którym marzysz. Inwestycja szybko się zwróci, a poza tym poszerzysz swoje horyzonty.

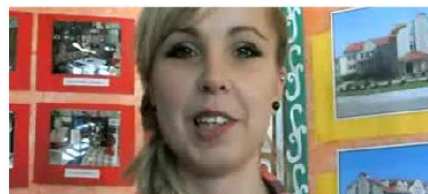
2. Możesz oszczędzać pieniądze na koncie oszczędnościowy - to rodzaj inwestycji.

3. Poznaj wartość pieniądza - spróbuj zarabiać po szkole czy w czasie wakacji. Oszczędzanie i mądre gospodarowanie środkami finansowymi jest podstawą udanych inwestycji

"Bogactwo to stan umysłu a nie konta."

– Robert Kiyosaki

4. Do pierwszych niewielkich inwestycji przystępuj ze sprawdzonym kolegą lub koleżanką - we dwójkę lub trójkę łatwiej obmyślić strategię i ocenić zagrożenia

5. Nie używaj kart kredytowych, jeśli nie masz środków na spłacenie długu - karta kredytowa to rodzaj pożyczki, którą musisz zwrócić.

6. Nawet najlepszym zdarzają się nieudane inwestycje - ważne, żeby wyciągnąć z nich wnioski.

7. Zanim cokolwiek zainwestujesz, nawet najmniejszą sumę - sprawdź bezpieczeństwo i wiarygodność pomysłu.

B.S.

PORADY W FORMACIE AVI

Porady w przystępnym formacie avi w wykonaniu Agaty. Wystarczy kliknąć powyżej w część pierwszą (z ciekawym zakończeniem) i drugą.

POLECANE STRONY WWW:

<http://tdo.edu.pl>

<http://zrozumfinanse.pl>

www.kronenberg.org.pl

Zakładanie konta bankowego- krok po kroku.

Po wybraniu banku udajemy się do jego najbliższej placówki z opiekunem prawnym lub rodzicem. Jeśli jesteśmy pełnoletni- idziemy sami.

W banku udajemy się do doradcy finansowego, który pomoże nam dobrze dobrać konto do naszych potrzeb oraz wytłumaczy

formalności związane z jego założeniem.

Pomoże nam przebrnąć przez wszystkie papierkowe sprawy. W pierwszej kolejności doradca sprawdzi nam dowód tożsamości i da nam wniosek, który wypełniamy w obecności opiekuna.

Świadomości konsekwencji zadłużenia.

Jednym ze skutków zadłużenia może być

naliczanie karnych odsetek,

np. za opóźnienia w spłacie kolejnych rat kredytu zgodnie z umową zawartą między stronami, bądź - jeśli to nie zostało uregulowane w umowie - naliczanie odsetek ustawowych.

Procedury mówią, że nieletni **musi** upoważnić osobę dorosłą do swojego konta.

Następnie doradca wprowadza wszystkie dane do systemu komputerowego gdzie automatycznie jest nam przydzielany numer konta i numer klienta.

CZYTAJ TAKŻE:

Jakie mogą być skutki zadłużenia?

Zależą one od rodzaju długu, jaki zaciągamy:

Zajęcie mienia.

Potrącenia z wynagrodzenia określonej sumy

Eksmisja -

orzeczenie sądowe nakazujące danej osobie opróżnienie lokalu, pozbawienie danej osoby lokalu nie własnościowego.

Świadomości konsekwencji zadłużenia.

Jakie są przyczyny powstawania zadłużeń?

- brak realnych możliwości spłaty długu
- brak świadomości konsekwencji wynikających z zaciągania długów,
- unikanie spłaty zaciąganych długów,
- niedotrzymywanie terminów płatności np. opóźnienia w płatności za czynsz, składki ZUS, zobowiązania wobec urzędu skarbowego,
- obniżenie wysokości rat bez zgody wierzyciela.

Jeżeli wyrażamy zgodę na kartę bankomatową,

to ową kartę dostajemy wraz z numerem PIN do bankomatu, ustalamy także limit wypłaty. PIN jest unikalny tylko dla nas, nie wolno nikomu go zdradzać. Najlepiej zapisać go w bezpiecznym miejscu znanym tylko nam. Jeżeli bank prowadzi ebank możemy się też zapytać o możliwości korzystania z ekonta, dokonywania wypłat czy płatności online.

Egzekucja komornicza -

postępowanie komornika polegające na ściąganiu zadłużenia

Postępowanie sądowe

wierzyciela, np. kredytodawcy, przeciwko dłużnikowi, np. kredytobiorcy, o zwrot należności, czyli zaciągniętego długu, np. kredytu.

Obciążenie hipoteczne -

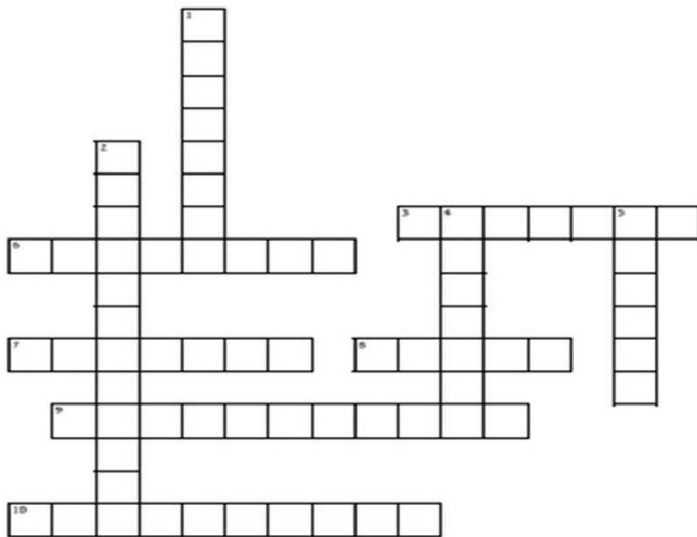
czyli ograniczenia praw własności.

Licytacja - pozbawienie praw do lokalu lub innej własności (pozbawienie danej osoby prawa do rzeczy ruchomej, np. samochodu, bądź nieruchomości, np. gruntu, poprzez jej sprzedaż.

ŚWIAT FINANSJERY NA WESOŁO

Pionowo:

1. czasem warto z niej skorzystać
2. udziela kredytu
4. osoba biorąca kredyt
5. rodzaj długu

SPRAWDŹ SIĘ,

czyli krzyżówka
z finansami w tle

Poziomo:

3. mogą być karne
6. sposób rozstrzygnięcia sporów
7. dokończ przysłowie-
"Pamiętaj rozchodzie, by być z
przychodem w...
8. każdy może go założyć
9. drobne oszczędzone
pieniądze, potocznie
10. jest konieczne w
zarządzaniu domowym
budżetem

ROZWIĄZANIE: STRONA 10

Przedsiębiorca rozmawia
z doradcą bankowym:

- Chciałbym zacząć działalność w
małym biznesie. Co mi pan radzi?
- To bardzo proste, niech pan kupi
dużą firmę i poczeka.

W polskich przedsiębiorstwach

zaczęła się reforma gospodarcza.

Dyrektor poucza na zebraniu załogę:

- Musimy oszczędzać, oszczędzać i
jeszcze raz oszczędzać, choćby nie
wiem ile to kosztowało!

Kolega do Jasia:

- Ile razy mam Cię prosić, żebyś mi
oddał pożyczone pieniądze?
- A przypomnij sobie, ile razy Cię
prosiłem, żebyś mi je pożyczył?

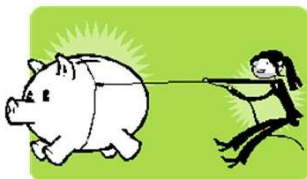
Student opowiada studentowi:

- Poszedłem do bankomatu,
żeby wyjąć pieniądze.
Bankomat szura, szumi, coś
tam mieli i na ekranie pojawia
się napis.
- Jaki?
- Nie uwierzysz: "Stary, masz
pożyczyć pięć dych do
poniedziałku?".

Jedzie rajd samochodowy przez
Europę. Co 600 km rajd
zatrzymuje się, aby zatankować
paliwo. Po 8000 km tylko jeden
samochód nie tankował paliwa -
ten, w którym jechali studenci

z Polski. Kierownik rajdu
podchodzi i pyta:

- Słuchajcie, przejechaliśmy
8000km a Wy ani razu nie
tankowaliście! Dlaczego??
- Aaaaaa, bo my kasy nie mamy

Do oddziału banku w trakcie
remontu wchodzi zdenerwowany
klient i od drzwi już krzyczy na
dysponenta:

- Co to jest, co to ma znaczyć?!
- Pracownik banku nie wie, co jest
grane, jednak grzecznie podpytuje:
- W czym mogę pomóc?
- Co to za remonty i malowanie? Po
co pomalowano cały budynek?

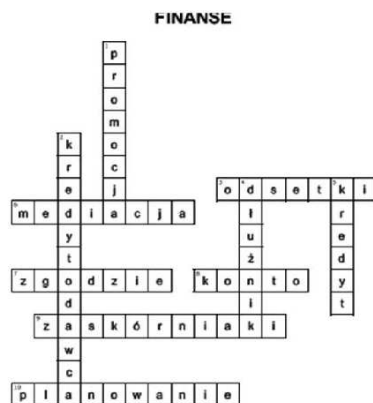
Pracownik:
- Dzięki temu nasza placówka
wygląda ładniej, schludniej, aby nasi
klienci czuli się lepiej.

Klient:
- Może i tak, tylko tam przy
bankomacie miałem zapisany na
ścianie numer
PIN i teraz nie mogę nic wypłacić!

**Wydanie przygotował zespół redakcyjny
w składzie:**

**A g a t a
C u p a k**

**M o n i k a
C h r a p e k**

**K i n g a
S k r a b a l a k**

**M a ł g o r z a t a
M a r s z a ł e k**

B a r t o s z S t a n k i e w i c z

(l i d e r z e s p o ł u)

*uczniowie klasy trzeciej Technikum
w zawodzie: technik logistyk z
innowacją pedagogiczną: edukacja
transgraniczna: administracja celna
i bezpieczeństwo wewnętrzne Zespołu
Szkół Zawodowych im. Kardynała
Stefana Wyszyńskiego w Dynowie*

**ZSZ DYNÓW
STAWIAMY
NA
ZAWODOWCÓW**

opiekun:

mgr Kinga

Oleksa Skubisz

ZAPRASZAMY NA

NASZĄ STRONĘ:

zsz1dynow.republika.pl

